

č. j.: OU-171383/90-2025

OPATŘENÍ REKTORA

č. 298/2025

Standardy doktorského studia

Článek 1

Preambule

Toto opatření rektora (dále také jen „OR“) navazuje na Studijní a zkušební řád a Stipendijní řád ve věcech týkajících se studia v doktorském studijním programu (dále také jen „doktorské studium“). Cílem OR je upřesnění kompetencí a povinností jednotlivých aktérů doktorského studia, zejm. studentů v doktorském studijním programu (dále také jen „studující“ či „doktorand“), školitelů a členů oborových rad, implementace tzv. Standardů školitele a metodická podpora jednotlivých pracovišť a osob podílejících se na realizaci doktorských studijních programů.

Článek 2

Standardy doktorského studia na OU

1. Ostravská univerzita realizuje doktorské studijní programy na všech pracovištích zapojených do doktorského vzdělávání v takové podobě, která je směrem ke studujícím podpůrná, nediskriminační, zajišťující systém sociálního bezpečí, která předchází a brání nepotismu, klientelismu a nerovnému zacházení se studujícími.
2. Ostravská univerzita v rámci zajištění rovného přístupu odmítá podporovat studující doktorských studijních programů, kteří neplní své povinnosti. Jejich podpora by vedla k neefektivnímu nakládání s prostředky, které by mohly být využity na podporu řádně studujících.
3. Ostravská univerzita předchází jakékoliv formě střetu zájmu na všech úrovních zapojených do doktorského studia.
4. Ostravská univerzita realizuje doktorské studium ve formě kreditového systému, kde kredity vyžadují skutečnou nebo kvalifikovaně odhadnutou zátěž umožňující srovnání a spravedlivé sledování naplňování cílů studia. Úkoly nad rámec kreditového systému nelze na studující klást mandatorně, vždy se musí jednat o dobrovolné zapojení studenta bez nátlaku a s patřičným plněním ze strany Ostravské univerzity.
5. Ostravská univerzita podporuje za účelem zvýšení a zintenzivnění podpory studujících tvorbu školitelských týmů složených ze školitele a školitele-konzultanta.
6. Ostravská univerzita podporuje rozšiřování horizontálních a odborných kompetencí studujících, k čemuž mimo jiné využívá předměty, workshopy a kurzy

- Doktorské školy, akce Poradenského a kariérního centra a další nástroje na fakultní úrovni.
7. Ostravská univerzita i dalšími formami předchází přetížení školitelů, které má negativní vliv jak na studující, tak na školitele samotné. Dále reguluje počty doktorandů školených jedním školitelem, mimo jiné respektuje limit maximálního počtu najednou vedených disertačních prací jedním školitelem v souladu se Studijním a zkušebním řádem, sleduje kvalitu školení jednotlivých školitelů a zohledňuje ji v přidělování studujících jednotlivým školitelům.
 8. Ostravská univerzita podporuje rozšiřování kompetencí školitelů a zajišťuje udržování znalostí a přehledu v aktuálním znění předpisů a norem.
 9. Ostravská univerzita považuje informovanost studujících o celém systému doktorského studia za prioritu a věnuje jí pozornost jak na centrální úrovni, tak i na úrovni fakult a jednotlivých doktorských studijních programů.
 10. Ostravská univerzita si uvědomuje zásadní závazek a význam práce školitelů a zohledňuje jejich zapojení v hodnocení v souladu s Kariérním řádem a ve spravedlivém odměňování zaměstnankyň a zaměstnanců.

Článek 3

Standardy školitele

1. Školitelem může být pouze aktivně vědecky nebo umělecky působící odborník na oblast, již se má v rámci své disertační práce studující věnovat. Habilitace, popř. schválení Vědeckou či Uměleckou radou fakulty mezi školitele je pouze nutnou podmínkou, která nenahrazuje aktuální aktivní publikační činnost.
2. Školitel je klíčovou odbornou a mentorskou oporou studujících pod svým vedením. Primární mentorská činnost školitele je směřována do výzkumné a tvůrčí činnosti, v ostatních oblastech ji realizuje osobně v rozsahu svých možností, anebo delegováním na další podpůrné instance systému (školitele-konzultanta, Doktorskou školu, Poradenské a kariérní centrum, Centrum mezinárodní spolupráce, příslušné fakultní nebo rektorátní referáty, externí poskytovatele kurzů nebo školení apod.).
3. Školitel se aktivně uchází a přijímá jen takový počet studujících do školení, který je zvládnutelný bez negativních dopadů způsobených příliš vysokým počtem.
4. Školitel v rámci onboardingu informuje školené studující o cílech, procesech a harmonogramu doktorského studia co nejdříve v jeho úvodu. Seznámí studující s klíčovými milníky studia a s nutnými kroky. Informuje o způsobu spolupráce, nastaví systém pravidelných schůzek.
5. Věnuje se studujícím pravidelně na schůzkách, které jsou zpravidla osobní. Náplní schůzek jsou kromě vedení výzkumné a tvůrčí činnosti i konzultace postupu studií, plnění milníků a revize či aktualizace individuálního studijního plánu.
6. Školitel komunikuje se školenými studujícími, reaguje na emaily bez zbytečného prodlení a aktivně hledá možné termíny pro schůzky dle potřeb.
7. V rámci vedení ve výzkumné a tvůrčí činnosti se snaží zapojovat studující do výzkumných či tvůrčích projektů a grantů a jejich přípravy. Vede je i k orientaci v systému financování vědy, vývoje, transferu a tvůrčí činnosti.

8. Cílem aktivity školitele je i zapojení studujících do odborné komunity národní i mezinárodní.
9. Školitel dodržuje veškeré etické zásady a pravidla sociálního bezpečí, se kterými se pečlivě seznámí.
10. Školitelovou rolí je i uvést studující do oblasti etiky výzkumné a tvůrčí činnosti. V této oblasti opět lze využívat ostatní instance systému, materiály a školení, nicméně je rolí školitele konzultovat detaily v případě, kdy studující projeví zájem nebo potřebu a nebude z obecných školení schopen sám situaci posoudit.
11. Školitelovou rolí je vést školené studující v oblasti orientace mezi vydavateli, publikačními strategiemi, informování o predátorských vydavatelstvích a etice při volbě vhodných publikačních strategií. Je nutné informovat studující, že tato problematika není jednoduchá, není černobílá, je v čase se dynamicky vyvíjející, ale studující si sám, stejně jako jakýkoliv jiný autor, buduje svou vlastní reputaci.
12. Školitel se vyhýbá střetu zájmu.
13. Školitel zejména v úvodu své kariéry pracuje na své erudici v oblasti školitelství. Minimálně je povinen se seznámit se všemi platnými normami a předpisy OU včetně těchto Standardů doktorského studia. Je žádoucí, aby se zabýval i možnostmi svého osobního růstu, nabýváním horizontálních dovedností včetně oblasti mentoringu, etiky a schopnosti vedení nebo projektového řízení.
14. Školitel respektuje soukromí studujících.
15. Školitel respektuje právo studujících na jejich volný čas, víkendy, nerušené pozdní hodiny, anebo na nerušené společenské akce a aktivity, a to i v rámci odborných akcí (např. právo na povinnostmi či úkoly nerušené společenské večeře nebo exkurze v rámci odborných konferencí). Uvědomuje si, že ačkoliv studující není zaměstnanec s právem na dovolenou vyplývajícím ze zákoníku práce, je třeba mu odpovídající volno k odpočinku poskytnout.
16. Je-li např. práce o víkendu nutná (laboratorní práce), je to zohledněno v dalších časových nárocích na studující, jichž se tyto nároky týkaly.
17. Školitel se v rámci své role vyvaruje nevhodnému a neoprávněnému úkolování studujících. Náplň studia je formulována do kontrolovatelného individuálního studijního plánu. Překračování původně stanovené náplně individuálního studijního plánu v oblasti výzkumné či tvůrčí činnosti je možné, nicméně nikoliv na základě direktivních instrukcí. Neúkoluje nevýzkumnými a nestudijními úkoly nad rámec hodinové zátěže odpovídající konkrétním předmětům v individuálním studijním plánu, zejména předmětu Prezenční úkoly či jemu obdobných předmětů, např. Zapojení do výuky apod.

Článek 4 **Standardy doktorandů**

1. Doktorandi se řídí pokyny školitele, popř. školitele-konzultanta v úkolech vedených jím, v rozsahu stanoveném v individuálním studijním plánu.
2. Účastní se schůzek se školitelem, popř. školitelem-konzultantem nebo dalšími odborníky zapojenými do školitelského a mentorského procesu. Ve svém harmonogramu tyto body maximálně prioritizuje.

3. Aktivně se podílí na výzkumné a tvůrčí činnosti souvisejícím s tématem své disertační práce. Nečeká pasivně na konkrétní dílčí úkoly.
4. Aktivně komunikuje školiteli problémy a překážky k naplňování cílů.
5. V komunikaci se školitelem, školitelem-konzultantem, vedoucím pracoviště a dalšími kolegy ve výzkumu, popř. se studenty, na jejichž vzdělání se podílí, reaguje bez zbytečných prodlev. Respektuje však při komunikaci soukromí a volný čas školitele (víkendy, dovolené) a jeho harmonogram práce (služební cesty, stáže, konference a jiné pevně stanovené body pracovní zátěže), které mohou oddalovat reakce školitele.
6. Aktivně vyhledává možnosti odborného a osobního růstu, využívá celé škály nástrojů a instancí systému doktorského vzdělávání, např. kurzy Doktorské školy, akce Poradenského a kariérního centra a další nástroje na fakultní úrovni.
7. Chová se kolegiálně a eticky k ostatním studujícím doktorských studijních programů.
8. V případě zapojení do výuky v libovolné formě (přímá výuka, asistence, konzultace) se chová s respektem a s pochopením, že se jedná o studenty nižšího stupně studia s nižší úrovní znalostí s individuálními potřebami.
9. Uvědomuje si, že neetické jednání poškozuje nejen jeho jméno, ale i jméno fakulty a Ostravské univerzity.

Článek 5

Standardy Oborové rady

1. Oborová rada v souladu s povinnostmi svěřenými jí zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů a vnitřními předpisy OU koná kroky směrem k aktivnímu naplnění role univerzity specifikované v Článku 2.
2. Oborová rada ctí veškeré etické principy, je otevřená podnětům studujících ve věcech návrhů změny školitele a projednává tyto či obdobné podněty s respektem vůči všem účastníkům a s vědomím citlivosti rozhodovaných otázek.
3. Oborová rada si je vědoma své klíčové role v kontrole nepřetěžování a nezneužívání studujících nepatřičnými úkoly nad rámec úkolů stanovených individuálním studijním plánem. Pokud by k tomuto docházelo, je rolí oborové rady zasáhnout, v krajním případě návrhem na odvolání školitele a preventivnímu nepřidělování role školitele v budoucnu.
4. Oborová rada zohledňuje kvalitu školení jednotlivých školitelů při rozhodování o jejich přidělení doktorandům. Kvalitu nezaměňuje za domnělé ukazatele kvality – jakkoliv je procentuální úspěšnost zásadním ukazatelem, není možné pomocí ní mechanicky srovnávat bez kontextu jednotlivé školitele.
5. Je klíčovým orgánem zajišťujícím otevřené nediskriminační přijímací řízení k doktorskému studiu. V přijímacím řízení smí vstupovat do rozhodování pouze kvalitativní předpoklady uchazečů a oborové nebo tematické limitace na počty studujících stanovené pracovištěm.
6. Předchází přetížení školitelů a dohlíží na dodržování maximálního počtu najednou vedených disertačních prací jedním školitelem stanoveného ve Studijním a zkušebním řádu OU.

7. Oborová rada je plně odpovědná za aktualizaci skladby standardních studijních plánů a kreditového ohodnocení jednotlivých předmětů tak, aby odpovídalo ECTS standardům, v kterých 1 kredit odpovídá 25-30h zátěže.
8. Oborová rada odpovídá za schvalování individuálních studijních plánů, které jsou v souladu s akreditací, standardními studijními plány a vnitřními předpisy OU. Individuální studijní plány musí sledovat zájmy odborného rozvoje studujících a respektovat jejich maximální zátěž stanovenou celkovým počtem požadovaných kreditů.
9. Při hodnocení studujících oborová rada zachovává princip nestrannosti a rovného přístupu, avšak se zohledněním faktu, že hodnocení vychází z individuálních studijních plánů, které se u jednotlivých studujících liší.
10. Pokud oborová rada v rámci hodnocení studia přistoupí k návrhu na snížení nebo odnětí doktorandského nebo doktorského stipendia, je si vědoma, že se jedná o návrh na dočasnou úpravu platnou jen do dalšího hodnocení, ke kterému musí být přistupováno bez zátěže předchozím hodnocením. Studující, u něhož oborová rada neuzavře hodnocení se závěrem neplnění povinností vyplývajících z jeho individuálního studijního plánu závažným způsobem a návrhem na snížení nebo odnětí stipendia, pobírá opět doktorandské či doktorské stipendium ve standardní výši, bez ohledu na to, že v předchozím hodnocení mu toto bylo sníženo či odejmuto.
11. U každého hodnocení oborová rada bere v potaz i vyjádření studující/ho ve zprávě o plnění svých povinností.

Článek 6

Standardy fakulty a školitelského pracoviště

1. Fakulta a její školitelská pracoviště plně respektují obecné principy přijaté univerzitou a formulované v Článku 2.
2. Usilují o maximální informační podporu studujících i uchazečů o studium.
3. Zajistí dostupnost informací na webu ke každému doktorskému studijnímu programu, kde bude mimo jiné uvedeno:
 - a. Jméno garanta a složení oborové rady včetně kontaktů
 - b. Seznam schválených školitelů
 - c. Počty aktuálně školených studujících jednotlivými školiteli
 - d. Podmínky přijímacích řízení vč. vypsanych témat nebo oborových kapacitních omezení
 - e. Kontakt pro konzultace vypsanych témat/oblastí studia, popř. oborových kapacitních omezení
4. Fakulta nebo přímo školitelské pracoviště zajistí sama nebo za pomoci dalšího spolupracujícího pracoviště technické vybavení a zázemí nutné k úspěšnému doktorskému studiu všem studujícím.
5. Fakulta a její školitelská pracoviště si uvědomují a nebrání se využívat nástrojů mezinárodní spolupráce vč. cotutelle a joint degree.
6. Fakulta a její školitelská pracoviště umožňují konzultovat individuálně témata nebo oblasti doktorského studia před přihlášením uchazečů do přijímacího řízení.

-
7. Fakulta a její školitelská pracoviště nastavují podmínky onboardingu a trvalého vzdělávání školitelů v oblasti školení, sestavování individuálních studijních plánů a vedení doktorandů. V nastavení podmínek reflektují nutnost obeznámení školitele s vnitřními předpisy, normami a procesy.

Článek 7 **Závěrečná ustanovení**

1. Toto opatření nabývá platnosti dnem uveřejnění na Portálu OU dne 23.10.2025 a účinnosti dnem následujícím.

V Ostravě dne 23.10.2025

doc. Mgr. Petr Kopecký, Ph.D., v.r.
rektor

Přílohy: bez příloh

Zpracoval: doc. RNDr. Martin Štěpnička, Ph.D., prorektor pro vědu a uměleckou činnost

Rozdělovník: Portál OU